 4 lessen, ook los te geven

 groep 5,6,7,8

Lessenserie ‘Kanaal door Walcheren’

Deze lessenserie bestaat in totaal uit 4 lessen, die aansluiten bij de kerndoelen van de wereldoriënterende vakken. In verschillende lessen is tevens gebruik gemaakt van vakintegratie.

Les 1: Zoek het op: Kanaal door Walcheren

Les 2: Ligging van het Kanaal door Walcheren

Les 3: Bruggen & constructies

Les 4: Ren je rot: Wat weet je over het Kanaal door Walcheren

Gemaakt door tweedejaars pabostudenten:
Floor Kommeren
Fleur Wisse
Kira Moerdijk
Dani Helleman
Julian Geldof

Les 1: Kennis verzamelen

in deze les verzamelen de leerlingen informatie over het Kanaal door Walcheren. Deze informatie verzamelen ze in een placemat. De placemat wordt gepresenteerd aan de groep.

Kerdoelen: 51, 52, 23, 28, 42, 44, 37, 6.

Chromebook
Placemat op A3 papier
Pennen/stiften

Welke informatie is er te vinden over het Kanaal door Walcheren?

(35 min) Tijdens deze les gaan de leerlingen zelfstandig informatie opzoeken over het kanaal door Walcheren. Hierbij krijgen ze een aantal onderwerpen mee die ze moeten onderzoeken: 'Het ontstaan van het Kanaal' 'De effecten van het kanaal op de omgeving' 'de natuur rond het kanaal' en 'Bruggen, sluisen en tunnels rond het kanaal'. De leerlingen moeten hierbij rekening houden met welke bronnen ze raadplegen op het internet en of ze die betrouwbaar vinden. Hun bevindingen schrijven zij op in hun eigen vak op de placemat.

Als de informatie is opgezocht gaan ze met hun groepje de gevonden informatie bundelen in het middelste vak. De bijbehorende vraag hierbij is: Wat heb je allemaal geleerd over het Kanaal door Walcheren?

(20 min) Tenslotte gaan de leerlingen hun placemat in groepjes presenteren. De leerlingen die luisteren hebben de opdracht om eventuele onderlinge verschillen op te merken en vragen te stellen na de presentaties.

Werkvorm – Placemat

Het stappenplan voor een placemat:

1. De leerlingen worden in groepjes (meestal van 4) bij elkaar gezet rond een placemat
2. De leerlingen denken na over de vraag die bij de placemat gesteld wordt
3. De leerlingen schrijven hun antwoorden op de vraag in hun eigen vak
4. De leerlingen overleggen en discussiëren over de gegeven antwoorden
5. De leerlingen schrijven het groepsantwoord in het middelste vak van de placemat

(Jansen-Vermeulen, 2019)

⌚ 40 min

👥 groep 7

Les 2: De ligging van het Kanaal door Walcheren

In deze les gaan de leerlingen de ligging en lengte van het kanaal opzoeken in de atlas. Hierbij wordt de werkvorm tweetalcoach ingezet.

Kerdoelen: 26, 50.

Atlassen
Papieren
Potloden
Beurtstokjes

De ligging van het Kanaal door Walcheren in de atlas.

Laat een afbeelding zien van een kaart waarop het Kanaal door Walcheren te zien is, en bespreek de afbeelding met de leerlingen. 'Wie herkent er iets op het plaatje?' 'Wat weten jullie erover?'

Hierna gaan de leerlingen in tweetallen aan de slag met de atlas, dit aan de hand van de werkvorm TweePraat. De eerste opdracht is om alle dorpen en steden langs het kanaal en de bruggen over het kanaal te vinden en deze op te schrijven op een papier. De tweede opdracht is om de lengte van het kanaal te berekenen door middel van de schaal.

Na ongeveer 30 minuten wordt de opdracht klassikaal besproken, waarbij de gevonden dorpen en steden worden vergeleken en zichtbaar gemaakt op de kaart.

Werkvorm - TweePraat:

Bij de tweepraat geeft een duo om de beurt antwoord op een vraag. Dit bestaat uit de volgende stappen:

1. De leerkracht geeft een onderwerp of vraag met meerdere korte antwoordmogelijkheden
2. De leerling krijgen denktijd
3. De leerkracht geeft aan welke van de twee leerlingen begint
4. De leerlingen geven om de beurt een kort antwoord op de vraag en blijven om de beurt gaan

(juffrouwemke, 2017)

 45 min

 groep 6

Les 3: Bruggen en constructies

In deze les ontwerpen leerlingen bruggen. Ze leren brugvormen en materialen kennen, werken met papier, en presenteren hun ontwerpen.

Kerdoelen: 58, 53, 2, 55, 28.

De leerlingen ontvangen een brief van de Provincie Zeeland die de opdracht bevat door de les. Ze gaan een brug ontwerpen voor over het Kanaal door Walcheren. De leerlingen halen uit de brief de eisen die er zijn en materialen die gebruikt mogen worden voor de brug.

De leerlingen werken aan het werkblad 'soorten bruggen'. Hierbij bekijken ze de plaatjes van de verschillende brugvormen die ze terug zien en geven ze de brug een naam op basis van wat ze zien. Daarna bespreken de leerlingen hoe ze de vormen driehoek en boog kunnen maken van papier door het te vouwen en te rollen. Met deze tools ontwerpen de leerlingen een brug. Hierna gaan de leerlingen verder in tweetallen. Ze beginnen met een tweegesprek op tijd waarin ze hun ontwerpen aan elkaar vertellen. Met de sterke punten uit de ontwerpen maken de tweetallen een nieuwe schets, die ze van papier gaan maken. Tijdens het maken van de bruggen kunnen de leerlingen hun constructies testen met het autootje en deze eventueel verbeteren.

De leerlingen vullen ten slotte het werkblad presenteren in en presenteren hun bruggen aan elkaar waarbij ze het autootje over de brug laten rijden. Als verdieping gaan de leerlingen aan de slag met een werkblad waarbij ze kijken naar de verhoudingen en het materiaal van de brug.

Oprichtingsbrief provincie
Zeeland
Werkblad 'soorten
bruggen'
A4 papier
Potloden en gum
Autootjes
Werkblad 'presenteren'

Werkvorm – Tweegesprek op tijd

Bij de werkvorm tweegesprek op tijd krijgen de leerlingen om de beurt de kans om iets te vertellen over een onderwerp op vraagstuk. Dit gaat als volgt te werk:

1. De leerkracht geeft de leerlingen een onderwerp of vraagstuk en de tijd die de leerlingen hiervoor krijgen
2. Leerlingen krijgen nadenktijd
3. De leerkracht geeft aan welke leerling mag beginnen
4. De eerste leerling vertelt gedurende de eerste helft van de tijd, de tweede leerling geeft aan het einde een reactie
5. De tweede leerling vertelt gedurende de tweede helft van de tijd, de eerste leerling geeft aan het einde een reactie

 50 min

 groep 5 t/m 8

Les 4: Ren je rot: Wat weet jij over het Kanaal door Walcheren

Tijdens deze les krijgen de leerlingen een korte herhaling van alle leerstof die tijdens de lessenserie is aangeboden. Daarna wordt de leerstof getoetst door middel van het spel Ren je rot.

Kerdoelen: 12, 40, 44, 47, 48, 53.

De leerlingen halen hun voorkennis op door na te denken over de vraag 'wat weten jullie over het Kanaal door Walcheren?' De informatie die ze zouden moeten kennen na de lessenserie wordt herhaald in een korte PowerPoint presentatie, waarbij de leerlingen aantekeningen mogen maken op een blaadje voor het spel.

De leerlingen gaan naar buiten waar de vragen voor het spel verspreid ophangen. De leerlingen worden in tweetallen ingedeeld met behulp van beurtstokjes om de vragen te beantwoorden op hun antwoordblad. Om de beurt rent een leerling naar een vraag toe, kiest de letter van het meerkeuze-antwoord en schrijft deze op het antwoordblad. Daarna rent de volgende. Wanneer een leerling een vraag niet weet, rent bij terugkomst zijn/haar duo naar de vraag om te helpen. Dit gaat door totdat alle 18 vragen correct zijn beantwoord of de tijd om is.

Wanneer de leerlingen klaar zijn met het spel voordat de tijd om is, denken ze na over de betekenis van het woord dat uit de antwoorden kwam. Aan het einde van het spel wordt met de leerlingen de antwoorden besproken en de betekenis van het woord; in dit geval omgevingsonderwijs.

Digibord
PowerPoint presentatie
Kanaal door Walcheren
Aantekeningblaadjes
Ren je Rot spel
Antwoordblad
Potlood
Beurtstokjes

Ren je rot spel

Bij dit spel liggen er verspreid door de ruimte een aantal meerkeuzevragen. De leerlingen staan in een centrale ruimte waar de vragen nog niet te lezen zijn en hebben een antwoordblad. Vanuit deze centrale ruimte rennen de leerlingen bij het startsignaal naar de vragen, kiezen een antwoord en rennen terug om het antwoord bij de juiste vraag op te schrijven op het antwoordblad.